

FRANCISCO FERNÁNDEZ DEL RIEGO: BIBLIOGRAFÍA

Centro de Documentación Sociolingüística de Galicia (CDSG)

BIBLIOGRAFÍA DO AUTOR

NARRATIVA

O cego de Pumardedón. Vigo: Ir Indo, 1992.

San Andrés de Teixido. Contos do Castromil. Vigo: Ir Indo, 1993.

Na espera do amigo. Vigo: Aguatinta, 1994.

ENSAIO E DIVULGACIÓN [SELECCIÓN]

Cos ollos do noso espírito. Ensaio breve. Bos Aires: Alborada, 1949.

Danzas populares gallegas. Bos Aires: Ediciones Galicia, 1950.

Historia de la literatura gallega. Vigo: Galaxia, 1951.

7 ensayos sobre Rosalía. Vigo: Galaxia, 1952. [Coautoría]

La saudade. Ensayos. Vigo: Galaxia, 1953. [Coautoría]

Teorías interpretativas da saudade. Vigo: Galaxia, 1953.

Galicia no espello. Bos Aires: Ediciones Galicia, 1954.

Escolma de poesía galega IV. Os contemporáneos. Vigo: Galaxia, 1955. [Ed. literaria]

Escolma de poesía galega III. O século XIX. Vigo: Galaxia, 1957. [Edición literaria]

Saudades de Compostela. Ourense: La Industrial, 1957.

Galicia y nuestro tiempo. Bos Aires: Citania, 1959.

Galicia y Valle Inclán. Madrid: Ediciones Conferencias y Ensayos, 1959.

Obra completa. Ramón Cabanillas. Bos Aires: Ediciones Galicia, 1959. [Edición literaria]

Poesías galegas de Francisco Añón. Vigo: Galaxia, 1966. [Edición literaria]

Os camiños galegos na andadura de don Ramón María del Valle-Inclán. A Coruña: Club de Dirigentes de Empresa, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación, 1971.

Manual de historia da literatura galega. Vigo: Galaxia, 1971.

Un país e unha cultura. A idea de Galicia nos nosos escritores. A Coruña: Real Academia Galega, 1973. [Discurso de ingreso na Real Academia Galega lido o 26 de novembro de 1960] Accesible en liña:
<http://publicacions.academia.gal/index.php/rag/catalog/book/64>

Letras do noso tempo. Vigo: Galaxia, 1974.

Antoloxía de poesía galega. Do dezanove aos continuadores. Vigo: Galaxia, 1976.
[Edición literaria]

Antolín Faraldo, un precursor. Santiago de Compostela: Banco do Noroeste, 1978.

Vocabulario castellano-gallego. Vigo: Galaxia, 1979.

Antoloxía de poesía galega. Do posmodernismo aos novos. Vigo: Galaxia, 1980. [Ed. literaria]

Vicente Risco. Escolma de textos. A Coruña: Real Academia Galega, 1981. [Ed. literaria]

Vocabulario galego-castelán, castellano-gallego. Vigo: Galaxia, 1982 [Coautoría con X. L. Franco Grande]

Pensamento galeguista do século XIX. Vigo: Galaxia, 1983.

Pensamento galeguista do século XX. Vigo: Galaxia, 1983.

Ánxel Casal e o libro galego. Sada: Edicións do Castro, 1983.

Escritores de Portugal e do Brasil. Sada: Edicións do Castro, 1984.

As peregrinacións xacobeas. Vigo: Galaxia, 1984.

Historia da literatura. Vigo: Galaxia, 1984.

Os escritores lucenses arredor de Ánxel Fole. Lugo: Concello de Lugo, 1986. [Coautoría]

O señor da casa grande de Cima de Vila. Trasalba: Patronato Otero Pedrayo, 1988.

O río do tempo. Unha historia vivida. Sada: Ediciós do Castro, 1990.

Diccionario de escritores en lingua galega. Sada: Ediciós do Castro, 1990.

Poesía de Antonio Noriega Varela. Vigo: Xerais, 1991. [Edición literaria]

Álvaro Cunqueiro e o seu mundo. Vigo: Ir Indo, 1991.

Álvaro Cunqueiro. Unha fotobiografía (1911-1981). Vigo: Xerais, 1991. [Coautoría con J. M. Armesto Faginas, J. M. Álvarez Cáccamo e X. González Millán]

Presencia de Vigo na industria do libro e nas publicacións periódicas. Sada: Ediciós do Castro, 1991.

Blanco Amor, emigrante e autodidacta. A súa vida literaria. Vigo: Ir Indo, 1992.

El camino de Santiago. Vigo: Ascensores Enor, 1992. [Coautoría con M. González Vicente e J. M. Díaz Fernández]

Eduardo Blanco Amor. Escolma de textos. A Coruña: Real Academia Galega, 1993. [Edición literaria]

Galicia. Vigo: Xerais, 1994.

Luís Seoane desde a memoria. Sada: Ediciós do Castro, 1994.

Homenaxe a Frei Martín Sarmiento no terceiro centenario do seu nacemento. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 1995. [Inclúe o arquivo sonoro coa conferencia pronunciada no Museo Mitre, Academia de Historia, de Bos Aires o 27 de xullo de 1954] Accesible en:
<http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=2916>

A Xeración Galaxia. Vigo: Galaxia, 1996.

Antolín Faraldo. O gran soñador. Vigo: Xerais, 1998.

A pesca galega de mar a mar. Sada: Ediciós do Castro, 1998.

Un epistolario de Ramón Piñeiro. Vigo: Galaxia, 2000.

A pegada das viaxes. Vigo: Ir Indo, 2000.

Os escritores galegos e Iberoamérica. Vigo: Universidade, 2000. [Coautoría]

Portugal norteño. Historia, patrimonio, gastronomía. Vigo: Caixanova, 2000.

Castelao e o seu tempo. Unha perspectiva ourensá. Ourense: Concello de Ourense, 2001. [Coautoría]

Galicia. A Coruña: La Voz de Galicia, 2001.

Vigo sentimental. Vigo: Caixanova, 2001.

Con Pondal en Bergantiños. Sada: Edicións do Castro, 2001.

Padre Sarmiento e Galicia. Vigo: Galaxia, 2002. [Coautoría con X. Filgueira Valverde]

Cartas de Luís Seoane desde o exilio. Sada: Edicións do Castro, 2002.

Pontevedra sentimental. Vigo: Caixanova, 2002.

Ourense sentimental. Vigo: Caixanova, 2002.

A Coruña sentimental. Vigo: Caixanova, 2003.

Sinais dunha cultura. Pontevedra: Deputación, 2003.

Desde a miña fiestra. 13 figuras da cultura galega contemporánea. Vigo: Palacios Publicidad, 2003.

Camiño andado. Vigo: Galaxia, 2003.

As peregrinacións xacobeas. Santa Comba: 3C3, 2003.

Las peregrinaciones a Santiago. Vigo: Galaxia, 2004.

Galicia sentimental. Vigo: Caixanova, 2004.

Xaquín Lourenzo. Vigo: A Nosa Terra, 2004.

Lourenzá. Sada: Edicións do Castro, 2004.

Sesenta gallegos ilustres. Obra periodística olvidada en "Vida gallega" 1956-1962. Santiago de Compostela: Alvarellos, 2005.

Por terras portuguesas. Vigo: Caixanova, 2005.

Palabras a eito. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 2005.

Álvaro Cunqueiro. Escritor. Vigo: Ir Indo, 2007.

A pegada das viaxes. Vigo: Ir Indo, 2010.

Cartas a Vicente Risco. Ourense: Fundación Vicente Risco, 2011.

ARTIGOS ACADÉMICOS [SELECCIÓN]

«Esprito político e forma cultural da nova Galicia. Notas pra unha xuventude nacionalista nosa», *Nós. Boletín cultural da cultura galega*, 139-144 (15 de decembro de 1935), 147-153. Accesible en: <https://tinyurl.com/jb4su7xj>

«Artigoación nacionalista de Europa», *Alento*, 7 (1935), 164-170.

«La editorial Galaxia al servicio de la Cultura Gallega», *Galicia Emigrante*, 7 (1954), 16-18.

«O mundo de Eduardo Pondal», *Boletín da Real Academia Galega*, 309-320 (1956), 277-287. Accesible en: <https://2012.academia.gal/boletins/paxinas.do?id=6>

«Perfil biográfico do mestre», en *Ramón Otero Pedrayo. A súa vida e a súa obra. Homenaxe da Galicia Universal*. Caracas: Centro Galego de Caracas, 1958, 9-12.

«Notas sobre el teatro gallego», *Insula*, 152-153 (1959), 22.

«Bibliografía de Ramón Cabanillas», *Boletín da Real Academia Galega*, 339-344 (1961), 215-233. Accesible en: <https://2012.academia.gal/boletins/paxinas.do?id=1495>

«El poeta Iglesia Alvariño », *Papeles de Son Armadans*, 69 (1961), 361-365.

«Iglesia Alvariño, poeta e humanista», *Grial*, 1 (1963), 28-42. Accesible en: http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_001.pdf

- «Galicia na obra de Cuevillas», *Grial*, 3 (1964), 103-110. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_003.pdf
- «Rodríguez Lapa e a cultura galego-portuguesa», *Grial*, 4 (1964), 139-158. Accesible en: http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_004.pdf
- «Drummond de Andrade e a realidade do seu tempo», *Grial*, 5 (1964), 364-366.
Accesible en: http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_005.pdf
- «Arredor da obra de Castelao», *Grial*, 12 (1966), 213-222. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_012.pdf
- «Esculcas na dramática brechtiana», *Grial*, 14 (1966), 419-428. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_014.pdf
- «Catro persoeiros do grupo "Nós"», *Nós. Boletín mensual da cultura galega*, 145 (1970), 41-42. Accesible en:
https://biblioteca.galiciiana.gal/gl/catalogo_imagenes/grupo.do?path=1298253
- «Lembranzas da revista "Nós"», *Grial*, 27 (1970), 97-100. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_027.pdf
- «Encol do Seminario de Estudos Galegos», *Grial*, 32 (1971), 231-234. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_032.pdf
- «Arredor de "Negra sombra"», *Nordés*, 2-3 (1975), 25-26.
- «Nova presenza de Castelao"», *Boletín da Real Academia Galega*, 357 (1975), 68-72.
Accesible en: https://2012.academia.gal/boletins_paxinas.do?id=2315
- «Un arte, unha ética e un estilo», *Grial*, 47 (1975), 37-41. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_047.pdf
- «O pensamento e a obra de Ferro Couselo», *Boletín Auriense*, t. 5 (1975), 23-29.
- «Ars longa vita brevis», en *Homenaxe a Castelao*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1976, 75-79.

- «A Andadura espiritual dun escritor», *Grial*, 52 (1976), 145-158. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_052.pdf
- «Polos vieiros proustianos», *Grial*, 53 (1976), 299-309. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_053.pdf
- «Home do seu país e poeta do seu tempo», *Grial*, 54 (1976), 417-430. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_054.pdf
- «No centenario de Teixeira de Pascoaes», *Grial*, 55 (1977), 107-111. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_055.pdf
- «Unha política cultural, a do Seminario de Estudos Galegos», en *Testemuñas e perspectivas en homenaxe ao Seminario de Estudos Galegos*. Sada: Edicións do Castro, 1978, 21-28.
- «O galeguismo ideolóxico de Vicente Risco», *Grial*, 63 (1979), 56-66. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_063.pdf
- «Galicia na obra de Luís Seoane», *Grial*, 65 (1979), 301-310. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_065.pdf
- «Presencia de Álvaro Cunqueiro», *Grial* 68 (1980), 231-232. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_068.pdf
- «Homenaxe a un escritor. Perfil bibliográfico de Eduardo Blanco Amor», *Grial*, 67 (1980), 37-45. Accesible en: http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_067.pdf
- «A figura e a obra de Carballo Calero», *Grial*, 70 (1980), 441-452. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_070.pdf
- «A actividade do "Seminario de Estudos Galegos" no período 1923-1926», *Grial*, 71 (1981), 99-101. Accesible en: http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_071.pdf
- «A vida e a obra dun gran fabulador», *Grial*, 72 (1981), 137-155. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_072.pdf
- «Otero Pedrayo desde Trasalba», *Dorna*, 4 (1982), 11-12.

- «Creación e pensamento en Rafael Dieste», *Grial*, 78 (1982), 437-440. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_078.pdf
- «Un médico poeta do norte lugués», *Grial*, 79 (1983), 109-110. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_079.pdf
- «Imaxe apasionada dun maxisterio», *Grial*, 86 (1984), 441-450. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_086.pdf
- «A personalidade e a obra de Cotarelo Valledor», *Encrucillada*, 37 (1984), 4-12.
Accesible en: <http://www.encrucillada.gal/index.php?o=downloads&i=1040>
- «Panorámica das letras contemporáneas", *Dorna*, 9 (1985), 155-159.
- «Memoria dun poeta amigo: Iglesia Alvariño», *Dorna*, 10 (1986), 95-97.
- «Sobre o epistolario de Otero Pedrayo», *Grial*, 92 (1986), 221-228. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_092.pdf
- «A imperdible voz do poeta». En *Homenaxe a Xosé Mª Díaz Castro*. Guitiriz: Asociación Cultural Xermolos, 1987, 44-45.
- «Narrador e paisaxista», *Grial*, 95 (1987), 36-48. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_095.pdf
- «Un mergullo pasadío na obra de Guimarães Rosa», *Grial*, 98 (1987), 433-443.
Accesible en: http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_098.pdf
- «O periscopio cultural de Filgueira Valverde», *Galicia en Madrid*, 26 (1988), 20-23.
- «Castelao no Partido Galeguista». En BERAMENDI, J. G. e R. Villares: *Actas Congreso Castelao*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1989, 49-57.
- «Memoria do home e do etnógrafo», *Boletín Auriense. Anos XX-XXI*, t. 20-21 (1990-1991), 19-26.
- «A obra dun escritor de Pontedeume». En *Homenaje al polígrafo eumés Don Antonio Couceiro Freijomil en el primer centenario de su nacimiento*. A Coruña: Deputación Provincial, 1990; 67-69.

- «Algunhas notas sobre o filólogo de Anadia», *Trabe de Ouro*, 14 (1993), 239-245.
- «Cunqueiro ante a lingua». En *Congreso Álvaro Cunqueiro*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 1993; 101-102.
- «Os nexos culturais e intelectuais entre as dúas Galicias». En PEÑA, V. (coord.): *Galicia-América. Relacións históricas e retos de futuro*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 1993, 107-122.
- «Prensa e radio no labor literario de Luís Seoane». En ALONSO MONTERO, X. (coord.): *Luís Seoane (1910-1979). Día das Letras Galgas 1994*. Santiago de Compostela: Universidade, 1994; 59-73.
- «Renacencia, no exilio e no interior, da cultura galega mutilada pola guerra civil», *Colóquio Letras*, 137-138 (1995), 133-177.
- «Guerra da Cal. Poeta e filólogo galego-portugués», *Colóquio Letras*, 137-138 (1995), 223-225.
- «O pasado e a novidade no noso país», *Raigame*, 1 (1995), 31-35.
- «O pensamento e a obra de Ferro Couselo». En MONTEAGUDO, H. (ed.): *Xesús Ferro Couselo. Día das Letras Galegas 1996*. Santiago de Compostela: Universidade, 1996; 27-35.
- «A andadura galeguizadora de Xaime Isla». En *Homenaxe a Xaime Isla Couto*. Vigo: Galaxia, 1996; 110-116.
- «Unha traxectoria de servizo a Galicia». En *Xesús Ferro Couselo. Lembranzas, actividade, inquidanzas*. Ourense: Grupo Marcelo Macías, Museo Arqueolóxico Provincial, 1996; 35-40.
- «A Biblioteca e o arquivo da Fundación Penzol», *Boletín del Instituto de Estudios Vigueses*, 2 (1996), 7-15.
- «O galeguismo de Xaime Quintanilla», *Ferrol Análisis*, 10 (1996), 28-31.
- «A personalidade de Rafael Dieste». En AXEITOS, X. L. (coord.): *Rafael Dieste. Actas do congreso celebrado na Coruña os días 25, 26 e 27 de maio de 1995*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 1996; 47-51.

- «Risco na lembranza». En CASARES, C. (coord.): *Vicente Risco. Actas do congreso celebrado en Ourense os días 18, 19, 20 e 21 de outubro de 1995*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 1996; 423-426.
- «Semblanza do home». En *Ánxel Fole. Actas do Congreso. Lugo, 22-24 de maio de 1997*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 1997; 221-232.
- «Filgueira Valverde na nosa memoria», *El Museo de Pontevedra*, 51 (1997), 101-113.
- «Paz-Andrade no mundo das letras». En CALVO, T. (ed.): *O legado xornalístico de Valentín Paz-Andrade*. A Coruña: La Voz de Galicia, 1997; 109-111.
- «Aproximación a Martín Codax, Johan de Cangas e Meendinho». En GAY PARGA, T.: *Ondas do mar de amigo*. Lugo: Citania, 1998; 17-18.
- «Aspectos socio-culturais da literatura galega». En KREMER, D. (ed.): *Homenaxe a Ramón Lorenzo*. Vigo: Galaxia, 1998; 423-429.
- «Ourense na vida do escritor». En FERNÁN-VELLO, M. A. e PEREIRA, C. (eds.): *Homenaxe a Eduardo Blanco-Amor*. A Coruña: Espiral Maior, 1998; 21-54.
- «Federico Ribas». En PULIDO, A. (dir.): *Rexionalismo II*. Vigo: Nova Galicia Edicións, 1999; 21-54.
- «Presencia do libro en Galicia». En VENCES, S. (ed.): *Liber. De libros y libertades*. A Coruña: Universidade, 1999; 153-159.
- «O Castelao da miña mocidade». En FERREIRO, M. e FREIXEIRO MATO, X. R. (eds.): *Castelao na Galiza do século XX. Actas do Simposio (Universidade da Coruña O Castro (Sada), 25-27 de Novembro de 1999)*. A Coruña: Asociación Sócio-Pedagóxica Galega, 1999; 205-209.
- «A obra da Xeración "Nós"». En *Las identidades y las tensiones culturales de la modernidad. Homenaje a la Xeración Nós. VIII Congreso de Antropología*. Santiago de Compostela: Asociación Galega de Antropoloxía, 1999; 9-24.
- «Memoria dun gran escritor e bo amigo». En BARREIRO FERNÁNDEZ, X. R. et al.: *Roberto Blanco Torres. Vida e obra*. Vigo: Xerais, 1999; 37-39.
- «Memorias de un gran director». En *Valentín Paz-Andrade*. Vigo: SIPSA, 1999; 13-15.

- «Unha vida entre palabras». En ÁLVAREZ, R. e VILAVEDRA, D. (coord.): *Cinguidos por unha arela común. Homenaxe ó profesor Xesús Alonso Montero*. Santiago de Compostela: Universidade, 1999; 117-123.
- «Rafael Dieste no mundo das letras». En *Xornadas sobre Rafael Dieste*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 2000; 21-31.
- «A miña visión do poeta cambadés», *Pontenorga*, 2 (2000), 21-31.
- «Álvaro Cunqueiro Mora», *Boletín da Real Academia Galega*, 361 (2000), 284.
Accesible en: https://2012.academia.gal/boletins_paxinas.do?id=3375
- «Ramón Martínez López», *Boletín da Real Academia Galega*, 361 (2000), 300.
Accesible en: https://2012.academia.gal/boletins_paxinas.do?id=3387
- «Ricardo Carballo Calero», *Boletín da Real Academia Galega*, 361 (2000), 302.
Accesible en: https://2012.academia.gal/boletins_paxinas.do?id=3364
- «Na xubilación do grande amigo». En RIQUER, I. de, LOSADA, E. e GONZÁLEZ, H. (eds.): *Profesor Basilio Losada. Ensinar a pensar con liberdade e Risco*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2000; 113-114.
- «Presencia de Carballo Calero na cultura galega». En TATO, L. (ed.): *Homenaxe a Carballo Calero*. Ferrol: Concello de Ferrol, 2000; 5-6.
- «Os ensinamentos do vello amigo». En LOMBAO, M. et al.: *Homenaxes a Lois Tobío*. Sada: Edicións do Castro, 2001; 37-39.
- «O Artístico-literario e o político no grande idealista». En *Congreso sobre Castelao. Actas do congreso realizado pola Dirección Xeral de Promoción cultural en Rianxo, dos días 25 o 29 de xaneiro de 2001*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 2001; 11-20.
- «O universo literario de Castelao». En AIRA, Iniciativas Culturales (coord.): *Castelao e o seu tempo. Unha perspectiva ourensá*. Ourense: Concello, 2001; 15-26.
- «Voces e vocábulos na obra de Don Eladio». En *Mostra Historia postal de Galicia "San Martiño 2001". Día das Letras Galegas. Noia, 14-27 de maio de 2001, Teatro Coliseo Noela*. Noia: Grupo Filatélico e Numismático, 2001; 49-50.

- «O home no marco de Trasalba». En *Xornadas sobre Otero Pedrayo*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 2001; 191-199.
- «As fiestras do poeta chairego». En BLANCO, A. (coord.): *Manuel María*. Lugo: Ophiusa, 2001; 15-16.
- «Otero Pedrayo fala de Galicia e da súa cultura», *Grial*, 150 (2001), 219-221. Accesible en: http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_150.pdf
- «O brillante escritor na memoria». En *Ernesto Guerra da Cal, lonxe da súa terra matriarcal*. Ferrol: Concello, 2002; 13-18.
- «In memoriam. Marino Dónega Rozas», *Grial*, 363 (2002), 375-376. Accesible en: <https://2012.academia.gal/boletins/paxinas.do?id=3331>
- «Memoria de Lois Tobío», *Grial*, 158 (2003), 94-95. Accesible en: http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_158.pdf
- «O perdurable». En FUNDACIÓN VICENTE RISCO (ed.): *Vicente Risco. O mestre sempre vivo*. A Coruña: La Voz de Galicia, 2003; 19-27.
- «O peso da noite». En AGÍS, M.e VILLANUEVA, D. (eds.): *Medicina e humanismo. Homenaxe a Domingo García-Sabell*. Santiago de Compostela: Universidade; Vigo: Galaxia, 2003; 39-47.
- «Da botánica sarmientana». En *Poetas e narradores nas súas voces. II*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 2006. Arquivo sonoro accesible en <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=3028>
- «Dúas editoras lonxevas». En ALVARELLOS, H. (ed.): *Alvarellos. 30 anos de edición en Galicia*. Santiago de Compostela: Alvarellos, 2007; 77-79.
- «Arquiveira intelixente e laboriasa». En SÁNCHEZ, P.: *O tecido da historia*. Trasalba: Fundación Otero Pedrayo, 2008; 70-71.
- «O escritor e o seu mundo literario». En FERNÁNDEZ REI, F. et. al (eds.): *A semente da nación soñada. Homenaxe a X. L. Méndez Ferrín*. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco; Vigo: Xerais, 2008; 153-155.
- «Diálogo coas nosas lembranzas do escritor», *Cadernos Grial. Letras galega 2008*, 5-7.

«Conversa con Fermín Penzol, o gran bibliófilo galego». En CABRERA, M.ª D. e.
MONTEAGUDO, H.: *Fermín Penzol, unha obra para un país*. Vigo: Galaxia,
Fundación Penzol, 2010; 18-21.

BIBLIOGRAFÍA SOBRE O AUTOR

ACUÑA, A. (2002): «Entrevista a Francisco Fernández del Riego, académico e director da biblioteca Penzol», *Madrygal*, vol. 5, 155-162. Accesible en:
<https://revistas.ucm.es/index.php/MADR/article/view/MADR0202110155A/33404>

ALONSO GIRGADO, L. e PIÑEIRO PAIS, L. (eds.) (2017): *Cartas de Carlos Casares a Francisco Fernández del Riego*. Santiago de Compostela: Follas Novas.

ALONSO MONTERO, X. (2013): «A miña visión de Francisco Fernández del Riego (1913-2010) como home de letras», *Ferrol Análisis*, 28, 243-247.

ALONSO MONTERO, X. (2007): «Cartas de Alonso Zamora Vicente a Francisco Fernández del Riego», *Madrygal*, 10, 153-157. Accesible en:
<https://revistas.ucm.es/index.php/MADR/article/view/MADR0707110153A/33025>

ALONSO MONTERO, X. (2006): *Os escritores galegos ante a guerra civil española: 1936-1939. Textos e actitudes*. Vigo: Galaxia.

ANTUÑA SOUTO, C. (2009-2012): «Unha sinxela homenaxe a Francisco Fernández del Riego», *Seminario de Estudos Redondeláns*, 6, 233-254.

BARREIRO FERNÁNDEZ, X. R. (2010): «Francisco Fernández del Riego. Un compromiso eficaz coa patria». En *A cidade dos xornalistas. Rúas e prazas con historia de Santiago de Compostela*. A Coruña: Asociación da Prensa da Coruña; 93-95.

CABRERA IGLESIAS, M.ª D. e VILLANUEVA GESTEIRA, M.ª D. (eds.) (2013): *Francisco Fernández del Riego. Vigo dende o corazón de Galicia*. Vigo: Galaxia; Fundación Penzol.

CARBALLO CALERO, R. (2006): *Epistolario a Francisco Fernández del Riego*. Vigo: Galaxia.

CASARES, C. (1998): «F. Fernández del Riego». En LOBATO, X.: *Viguísimos*. A Coruña: Fundación Caixa Galicia, 50.

- CONDE, (2010): «O Paco del Riego que sempre nos vai falar», *Galegos*, 12, 149.
- CONDE, (2018): *Conversas con Paco del Riego*. Vigo: Xerais.
- FERNÁNDEZ FREIXANES, V. (2003): «Conversa con Francisco Fernández del Riego e Xaime Isla Couto. Corenta anos de Grial», *Grial*, 157, 50-57. Accesible en:
http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_157.pdf
- FERRO RUIBAL, X. (1995): *En louva dos galegos egrexios*. Vigo: Fundación Premios da Crítica Galicia.
- FERRO RUIBAL, X. e PULIDO, A. (coords) (2002): *Homenaxe a Francisco Fernández del Riego*. Vigo: Fundación Premios da Crítica Galicia.
- FRANCO GRANDE, X. L. (2000): *Francisco Fernández del Riego*. Vigo: Ir Indo.
- GONZÁLEZ GÓMEZ, X. (2019): «Francisco Fernández del Riego na prensa catalanista durante a República», *Grial*, 222, 64-73.
- LAMA, M. J. (1998): «Entrevista con Don Francisco Fernández del Riego», *Galicien Magazin*, 5, 9-15.
- LAPA, M. R. (2001): *Cartas a Francisco Fernández del Riego sobre a cultura Galega*. Vigo: Galaxia.
- LEIRA, X. (2006): *50º Aniversario 1º Congreso da Emigración Galega. Bos Aires, 1956-Galicia, 2006*. Moaña: Acuarela Comunicación. [DVD]
- LÓPEZ GONZÁLEZ, X. e ROMÁN RAMOS, M. (2001): *Vivir unha vida. Francisco Fernández del Riego*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia.
- LÓPEZ GONZÁLEZ, X. e ROMÁN RAMOS, M. (2011): *Lume aceso*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia; Lourenzá: Concello.
- MANSO, X. (2013): «Francisco Fernández del Riego», *Revista de Estudos Miñoranos*, 10-11, 137-140.
- MATO, S. (2011): «Palabras en homenaxe a Francisco Fernández del Riego», *Murguía. Revista Galega da Historia*, 23-24, 25-26.
- MAYORAL, M. (1995): «Francisco Fernández del Riego». En LOBATO, X.: *Galegos na escaleira*. Vigo: Afundación; 52.

- MASCATO, A. (2002): *Paco del Riego. Unha historia da restauración política e cultural*. Vigo: Edicións do Cumio.
- MASCATO, A. (coord.) (2003): *Homenaxe a Don Paco del Riego. Fillo adoptivo de Nigrán*. Nigrán: Concello de Nigrán.
- MAURE RIVAS, X. (2010): «Don Paco del Riego no Valmiñor», *Tempos Novos*, 163, 58-60.
- MÉNDEZ FERRÍN, X. L. (2010): «Francisco Fernández del Riego», *A Trabe de Ouro*, 84, 645-647.
- MONTEAGUDO, H. (2010): «Pasamento do patriarca. Francisco Fernández del Riego (1913-2010)», *Grial*, 188, 8-9. Accesible en: http://editorialgalaxia.gal/wp-content/uploads/2020/12/grial/Grial_188.pdf
- MONTEAGUDO, H. (ed.) (2013): *Sementar os ares novos. Homenaxe da Universidade de Santiago de Compostela a Francisco Fernández del Riego*. Santiago de Compostela: Universidade.
- NEIRA VILAS, X. (2013): *Cartas e lembranzas. Epistolario con Francisco Fernández del Riego 1959-2007*. Vigo: Galaxia.
- ROLDA de amigos derredor de Francisco Fernández del Riego (1993). Sada: Edicións do Castro.
- RÚA, M. (1996): «Francisco Fernández del Riego: memoria dos nosos», *Galicia Internacional*, 12, 27-31.
- SEOANE, L. (2002): *Cartas de Luís Seoane a Francisco Fernández del Riego, interlocutor idóneo*. Sada: Edicións do Castro.
- UNIVERSIDADE DE VIGO (1993): *Acto de investidura como Doutor "Honoris Causa" de D. Francisco Fernández del Riego*. Vigo: Universidade.
- VÁZQUEZ-MONXARDÍN, A. e ARIAS CHACHERO, Patricia (eds.) (2017): *Ofrenda lírica á nena Silvia Santiago Conde no día da súa primeira comunión. 7 de setembro de 1960*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega. [Na 35 reproducécese, co correspondente comentario, o texto que F. Fernández del Riego lle dedicou á nena Silvia en 1960] Accesible en: <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=4310>

- VILAVEDRA, D. (2003) (ed.): *Álvaro Cunqueiro. Cartas ao meu amigo. Epistolario mindoniense a Francisco Fernández del Riego, 1949-1961*. Vigo: Galaxia.
- VILLANUEVA GESTEIRA, M.ª D. (2011): «Un pradairo para Francisco Fernández del Riego», *Murguía. Revista Galega de Historia*, 23-24, 27-29.
- VILLANUEVA GESTEIRA, M.ª D. (2011): «Na trama do galeguismo resistente: Francisco Fernández del Riego, en off», *Tempos Novos*, 168, 63-66.
- VILLANUEVA GESTEIRA, M.ª D. (2011): «Francisco Fernández del Riego», *Boletín da Real Academia Galega*, 372, 375-382. Accesible en:
<http://publicacionsperiodicas.academia.gal/index.php/BRAG/issue/viewIssue/36/41>
- VILLANUEVA GESTEIRA, M.ª D. (2012): «Unha luz que ilumina o país», *A Trabe de Ouro*, 91, 389-391.